

Dr hab. Piotr Duchliński, prof. UIK

Katedra Etyki Ogólnej i Stosowanej – Instytut Filozofii Uniwersytet Ignatianum w Krakowie
Szkoła Doktorska UIK.

RECENZJA DOROBKU NAUKOWEGO I AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ DR KONRADA SZOCIKA W POSTĘPOWANIU O NADANIU STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO W OBSZARZE NAUK HUMANISTYCZNYCH W DYSCYPLINIE FILOZOFIA

1. PRZESŁANKI FORMALNE DO NAPISANIA RECENZJI DOROBKU NAUKOWEGO HABILITANTA

Podstawę formalną przygotowania niniejszej recenzji stanowi uchwała Rady Doskonałości Naukowej, która powołała mnie w skład komisji habilitacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Konradowi Szocikowi i powierzeniu funkcji recenzenta.

W swojej recenzji jednoznacznie rozstrzygnę czy przedłożony przez Habilitanta do oceny merytorycznej i formalnej dorobek naukowy spełnia ustawowe wymagania do nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie filozofia.

Zgodnie z wytycznymi RDN zawarta w kolejnych częściach recenzji charakterystyka i ocena dorobku Habilitanta dotyczy: głównego osiągnięcia naukowego, tj. autorskiej monografii habilitacyjnej; pozostałego dorobku Habilitanta, na który składają się artykuły zamieszczone w czasopiśmie punktowanych, rozdziały opublikowane w recenzowanych monografiach oraz hasła encyklopedyczne, następnie istotnej aktywności naukowej uwzględniającej: dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzujący naukę.

Dr Szocik ubiegał się już o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie filozofia. Pierwszy wniosek złożył w styczniu 2020 ze wskazaniem na podmiot przeprowadzający postępowanie habilitacyjne Uniwersytet Jagielloński, który następnie został zmieniony na inny podmiot Uniwersytet Warszawski, Instytut Filozofii. W załączonym do dokumentacji oświadczeniu dr Szocik pisze, że praca, która w obecnym wniosku wskazana jest jako główne osiągnięcie naukowe jest nową publikacją naukową. W poprzednim wniosku jako osiągnięcie habilitacyjne Habilitant wskazał jednotematyczny cykl 23 naukowych publikacji.

2. USTAWOWE PRZESŁANKI DO NADANIA STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO

Zgodnie z artkulem 219. 1. Punkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- (1) posiada stopień doktora;
- (2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
  - (a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
  - (b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
  - (c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- (3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.
- (4). Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

2.1. PRZESŁANKA PIERWSZA. POSIADA STOPIEŃ DOKTORA

Dr Konrad Szocik jest absolwentem Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Studia w Instytucie Filozofii ukończył w roku 2009. Pracę doktorską „*Współczesny ateizm filozoficzny i jego krytyka w filozofii neotomistycznej*”, obronił w 2013 roku w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W związku z powyższym jednoznacznie stwierdzam, że pierwsza przesłanka do nadania stopnia doktora habilitowanego została spełniona przez dr Konrada Szocika. Habilitant posiada stopień doktora w dyscyplinie filozofia uzyskany na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

2.2. PRZESŁANKA DRUGA. OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH OKREŚLONYCH W ART. 219 UST. 1.PKT 2 USTAWY Z DNIA 20 LIPCA 2018 ROKU PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE

Jako osiągnięcie naukowe, które wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej jaką jest filozofia, określone w art. 219 ust. 1.pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Habilitant wskazał monografię: Konrad Szocik, „*The bioethics of space exploration: human enhancement and gene editing in future space missions*”, New York, NY: Oxford University Press, 2023, ISBN 9780197628478, s. 179 stron. Brakuje informacji o recenzentach monografii.

Ustawodawca wymaga aby recenzent rozstrzygnął, czy przedstawiony przez Habilitanta dorobek naukowy wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej jaką jest filozofia. Na samym początku należy docenić przygotowany przez Habilitanta autoreferat. Jest on napisany w sposób przejrzysty, uporządkowany, jasno przedstawia sylwetkę Habilitanta oraz jego drogę rozwoju i prowadzone przez ostatnie lata badania naukowe.

Dr Szocik prowadzi badania naukowe zasadniczo w dyscyplinie filozofia. Podejmowane przez niego zagadnienia dotyczą: eksploracji kosmosu, bioetyki oraz etyki populacyjnej - mają charakter filozoficzny. Nawet jeśli autor powołuje się na badania z dziedziny nauk przyrodniczych robi to na zasadzie drugiej ręki. Sam nie prowadząc takich badań korzysta z książek i artykułów różnych naukowców. Dane naukowe opracowuje wykorzystując do tego określone narzędzia filozoficzne. Nie mam zatem wątpliwości co do tego, że Habilitant prowadzi badania naukowe w obszarze filozofii. Jest to oczywiście filozofia otwarta na inspiracje danymi naukowymi.

A teraz co istotnego wnoszą badania dr Szocika do rozwoju tej dyscypliny. Monografia „*The bioethics of space exploration: human enhancement and gene editing in future space missions*”, zawiera prowadzone przez Habilitanta badania naukowe dotyczące eksploracji kosmosu z perspektywy filozoficznej i bioetycznej. W tytule pracy mamy nacisk na badania bioetyczne, które przez Habilitanta są pojmowane jako badania nad przyszłością, czyli nad możliwymi scenariuszami związanymi z kolonizacją kosmosu. Są to badania filozoficzne polegające na konstruowaniu potencjalnych scenariuszy, które na dziś nie mają żadnego potwierdzenia empirycznego. Habilitant wykorzystuje eksperymenty myślowe do tego aby przetestować nasze moralne intuicje, które być może muszą ulec zmianie wobec wyzwań jakie stawia przed nami eksploracji kosmosu.

W zamieszczonych w monografii badaniach naukowych mamy z jednej strony sprawozdanie z określonych dyskusji, które toczą się w anglojęzycznej literaturze przedmiotu, z drugiej mamy też kilka autorskich analiz, które proponuje Habilitant. Te

interesujące odautorskie analizy to przede wszystkim różne eksperymenty myślowe i spekulacje na temat wizji przyszłej eksploracji kosmosu. Inspiracją podjętych badań jest to co dzieje się w dyskursie określanym jako studia nad przyszłością czy filozofią eksploracji kosmosu. Habilitant inspirując się badaniami naukowymi konstruuje swoją wizję bioetyki jako spekulatywnej refleksji nad potencjalnymi scenariuszami zasiedlenia kosmosu oraz towarzyszącym im ryzykiem. Zamieszczone w monografii badania naukowe Habilitant próbuje opracować w kluczu bioetyki inspirującej się filozofią analityczną. Układ pewnych zagadnień oraz sposób dyskusowania problemów, np. referowanie dyskusji, rekonstrukcja argumentów, przywoływanie kontrargumentów, to wszystko pokazuje, że dr Szocik chciał napisać swoją monografię korzystając ze sposobu dyskursu prowadzonego przez filozofów analitycznych. W monografii są miejsca, w których autor referuje stanowiska różnych autorów, robi to przeważnie na dość ogólny poziomie, by nie powiedzieć, że czasem ogólnikowym, jak np. kwestia transhumanizmu i ulepszania. W autoreferacie pisze, że „w monografii zastosowałem metody refleksyjnej równowagi, analizę przypadków, analizę pojęciową, analizę porównawczą, metodę uszczegółowienia, jak również metodę tworzenia scenariuszy przyszłych zdarzeń w ramach badań nad przyszłością. Powyższe cele zostały osiągnięte w poniższych rozdziałach”. Czytając rozprawę można odnaleźć wyliczone przez Habilitanta metody badania. Metody te stosuje w zależności od kontekstu i interpretacji badanych tekstów. Szkoda, że w monografii dr Szocik bliżej nie scharakteryzował tych metod, które mają ważne znaczenie dla uzasadnienia formułowanych tez. Np. nie wiemy w jakim znaczeniu autor rozumie analizę pojęciową, która w monografii jest najslabiej stosowana, dlatego też sporo jest niedomowień pojęciowych. Autor wprowadza pewne pojęcia ale ich precyzyjnie nie objaśnia. Generalnie Habilitant pracuje na różnych tekstach anglojęzycznych, co jest bez wątpienia zaletą monografii. Wykorzystuje metodę rekonstrukcji, parafrazy, streszczania analitycznego oraz interpretacji dopełniającej. Ważna jest także metoda eksperymentów myślowych, która służy Habilitantowi do rozpatrywania możliwych scenariuszy oraz do modyfikowania akceptowanych dotychczas intuicji moralnych.

Chciałbym podkreślić, że zaletą pracy jest także język, który jest bardzo jasny i komunikatywny. Praca została napisana dobrą, poprawną angielszczyzną. Język pracy jest teoretycznie zaawansowany. Praca nie jest obciążona filozoficznym żargonem. Autor starał się opisać skomplikowane koncepcje w miarę prostym (ale nie uproszczonym) językiem, który jest łatwy w odbiorze. To pokazuje, że Habilitant dobrze opanował język filozoficzny i technikę pisania monografii z zakresu filozofii. A tematyka – na co trzeba zwrócić uwagę – nie należy do najłatwiejszych.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych dr Szocika zaprezentowanych w ocenianej monografii naukowej stanowiących istotny wkład w rozwój dyscypliny filozofia można zaliczyć:

- dokonanie analizy i przybliżenie polskiemu czytelnikowi problemów diskutowanych w zagranicznej literaturze przedmiotu dotyczących problematyki eksploracji kosmosu. O tych zagadnieniach w Polsce nadal bardzo mało się pisze. Dr Szocik ma tutaj spory wkład w promocję i rozwój określonego podejścia teoretycznego dotyczącego eksploracji kosmosu

- zaproponowanie pewnej koncepcji bioetyki, która ma podejmować zagadnienia biomedyczne związane z potencjalnym zasiedleniem kosmosu. Nawet jeśli koncepcja ta nasuwa określone problemy o charakterze metodologicznym to jednak warto ją przedyskutować w celu lepszego jej doprecyzowania.

- w rozprawie mamy całkiem sporo analiz autorskich Habilitanta, które nawet jeśli nasuwają określone zastrzeżenia to jednak pokazują, że potrafi on formułować problemy, prowadzić badania naukowe, dysponuje mniej lub bardziej rozwiniętym aparatem krytycznym, potrafi prowadzić naukową dyskusję z autorami wywodzącymi się z różnych tradycji badawczych.

- prorowadzone przez Habilitanta badania naukowe świadczą też o pewnej dojrzałości teoretycznej. Habilitant zdaje sobie sprawę, że porusza zagadnienie trudne i kontrowersyjne, wie, że zaproponowane przez niego rozstrzygnięcia nie są ostatecznie dopracowane, a przez to mogą nie zadowolić wielu czytelników.

- Habilitant pokazuje, że refleksja bioetyczna na przyszłość gatunku ludzkiego w kontekście eksploracji kosmosu jest nieunikniona. Wcześniej czy później taką zorganizowaną teoretycznie refleksję trzeba będzie podjąć. W tym znaczeniu dr Szocik przeciera szlaki teoretycznie, próbuje mierzyć się z trudnym problemem, daje też określone postulaty, które w przyszłości powinny być teoretycznie opracować we współpracy interdyscyplinarnej z naukowcami zajmującymi się badaniami nad przestrzenią kosmiczną i potencjalnym jej zasiedleniem.

Do najważniejszych zastrzeżeń, które można sformułować pod adresem monografii dr Szocika, które w dużym stopniu rzucają cień na charakter istotnego wkładu osiągnięcia naukowego dla dyscypliny należą:

- pierwsza kwestia dotyczy struktury książki, a dokładnie kwestii metodologicznych. Uważam, że zagadnienia metodologiczne powinny być przedstawione przez dr Szocika w jednym rozdziale. Zupełnie niepotrzebny jest appendix, w którym autor omawia zagadnienia metodologiczne dotyczące statusu bioetyki w kontekście badań nad przyszłością. Problemy

opisywane w appendixie powinny być umieszczone w jednym rozdziale, który dokładnie ustawiłby metodologię.

- Habilitant ma też wyraźny problem ze statusem metodologicznym bioetyki. Pisze: „Nevertheless, bioethics is an autonomous science of interdisciplinary character, and philosophy and ethics are, but not necessarily, two of the disciplines included in Bioethics”. Nie bardzo wiadomo jak Habilitant rozumie ową autonomię bioetyki w kontekście wymogu interdyscyplinarności. Dr Szocik nie wyjaśnia jak rozumie interdyscyplinarny charakter badań i na czym generalnie polega interdyscyplinarność filozofii. W innym miejscu stwierdza, że „For these and other reasons bioethics must be empirical in nature”. Co to znaczy, że bioetyka ma empiryczną naturę, czy znakiem tego jest nauką empiryczną? Gdzie indziej znów pisze, że: „Finally, space bioethics is to some extent speculative Bioethics”. Co to znaczy do pewnego stopnia jest spekulatywna? Czy bioetyka rozpatruje tylko pewne możliwości? To może bardziej jest to ontologia a nie bioetyka? Poprzednio Habilitant pisze, że bioetyka ma empiryczną naturę, dalej, że jest spekulatywna, to w końcu czym jest ta bioetyka? I dalej znów pisze, „Empirical methods in space bioethics, however preferred, are not always possible”. O jakie empiryczne metody chodzi w bioetyce? I co ostatecznie rozstrzyga o tym, że bioetyka nie może ich stosować, jeśli takie metody są? Czytając analizy Habilitanta dotyczące bioetyki nie bardzo wiadomo czym ona jest. Wiemy tyle, że ma zajmować się ryzykiem związanym z tworzeniem potencjalnych scenariuszy zasiedlania kosmosu. Szkoda, że Habilitant nie sięgnął do literatury przedmiotu i nie opisał dokładnej tzw. bioetyki spekulatywnej, która rozwijana jest w związku z technologiami mającymi na celu eksplorację kosmosu.

- odnośnie samej metody uprawiania bioetyki dr Szocik pisze : „Already these two principles when applied to space bioethics suggest that space bioethics is an eclectic approach, combining what is typical for consequentialism (well-being, utility, beneficence and nonmaleficence) with what is crucial for deontologism (respect and autonomy)”. Nie bardzo rozumiem co znaczy, że w bioetyce preferowane jest podejście eklektyczne? Eklektyzm to najgorsza z możliwych strategii badania, która polega na nieskoordynowanym łączeniu elementów z różnych obszarów wiedzy. Czy w ten sposób Habilitant rozumie podejście eklektyczne do bioetyki? Jeśli Habilitant preferuje eklektyzm to tym samym dyskwalifikuje siebie jako badacza. A może Habilitantowi chodzi o podejście hybrydowe, które polega na łączeniu deontologii z konsekwencjalizmem. Uważam, że to zagadnienie powinno być lepiej analitycznie dopracowane.

- kontrowersyjna w poglądach Habilitanta jest teza o zbędności w dyskursie bioetycznym pojęcia natury ludzkiej. Moje pytanie jest takie, jak w takim razie Habilitant

rozumie to kim jest człowiek? Moje podejrzenie jest takie, że dr Szocik akceptuje tzw. funkcjonalistyczną koncepcję człowieka. Ale chciałby aby sam Habilitant odniósł się do tej kwestii. Autor pisze też na temat godności, którą zdaje się przypisywać ludzkim osobnikom. Czy nie jest tak, że ludzie muszą posiadać jakąś konstytucję, która sprawia, że możemy im przypisywać coś takiego jak godność? Na podstawie zamieszczonych w monografii analiz nie bardzo wiemy, czym ta godność jest. Habilitant nie precyzuje tej kwestii. Nie wiadomo ostatecznie za jaką koncepcją godności autor się opowiada i jak można ją uzgodnić z naturalizmem, który cały czas podtrzymuje. Dr Szocik opowiada się za radykalnym ulepszaniem człowieka. Jeśli ma on kiedyś kolonizować kosmos to musi być do tego przygotowany aby np. promieniowanie kosmiczne go nie zniszczyło. Znaczy to, że dr Szocik jakoś wyobraża sobie tego zasiedlającego kosmos człowieka, kim ten człowiek będzie, czy dziś jesteśmy to w stanie ustalić?

- Habilitant pisze „Preference for particularism and an issue- driven approach does not mean the exclusion of any principles. We usually agree that the moral duty is to protect human life or not to cause suffering, unless justified by necessary defense or medical procedures designed to cure the patient. In the book, I often refer to the four principles of autonomy, beneficence, nonmaleficence, and justice proposed by Tom L. Beauchamp and James F. Childress”. To ciekawa intuicja, tylko w pracy brakuje krytycznego przedyskutowania zagadnień, które nasuwa bioetyka 4 zasad rozwijana przez Beauchampa and James F. Childressa. Habilitant bezkrytycznie przyjmuje te zasady nie podejmując sprawy ich epistemicznego uzasadnienia. Czy te zasady wiszą w powietrzu?

- Habilitant pisze: „As I show in the book, space bioethics should first of all be open to the possibilities guaranteed by space missions, as well as to the radical human enhancement that even makes them possible. This is the starting point. At a later stage, however, space bioethics should carefully evaluate potential threats posed either by space missions or by human enhancements applied for their purposes”. A kogo tak naprawdę dotyczą te wszystkie procesy, czy aby nie człowieka? To jak rozumiany będzie homo sapiens na gruncie bioetyki eksploracji kosmosu?

- Habilitant pisze: „Bioethics, though, must be “practically normative”. This empirical context of bioethics is not only connected with its interdisciplinarity, but— in the context of space bioethics— it also results from the interdisciplinarity of space philosophy and space ethics”. Co to znaczy, że bioetyka jest praktycznie normatywna? Dlaczego to stwierdzenie znajduje się w cudzysłowie? Na czym polega interdyscyplinarność bioetyki? Habilitant nie objaśnia tego jak rozumie interdyscyplinarność. Niekiedy trudno jest rozstrzygnąć, czy Habilitant referuje czyjeś stanowisko, czy też wyraża swój pogląd podpierając się innymi

badaczami. Są oczywiście bardzo wyraźne passusy, które mają autorski charakter ale w bardzo wielu miejscach książki pojawia się ten problem, o którym zaznaczyłem.

- Czy w filozofii umysłu Habilitant zajmuje stanowisko komputacjonizmu?

Z niektórych passusów pracy tak by wynikało, ale mam nadzieję, że sam zainteresowany wyjaśnieniem tych kwestii zechce udzielić odpowiedzi.

Czytając monografię Habilitanta stale zadawałem sobie pytanie, czy uprawianie refleksji bioetycznej polega na produkowaniu różnych spekulatywnych scenariuszy i konstruowaniu misternych eksperymentów myślowych. W ostateczności żadnego z tych scenariuszy na dziś nie jesteśmy w stanie zweryfikować empirycznie a jeśli tak to można by zapytać, po co uprawiać taką bioetykę, jaka jest jej wartość, co ona wnosi do dyskursu poza tym, że pobudza naszą wyobraźnię, zmuszą do przemodelowania określonych intuicji moralnych. Od uprawiających badania naukowe domagamy się przecież jakiegoś rozwiązania postawionego problemu badawczego. Pytanie, które cały czasu nurtowało mnie podczas czytania rozprawy, to czy Habilitant rozwiązał jakiś problem badawczy? A może Habilitant nie mógł tak naprawdę rozwiązać żadnego problemu badawczego. Z metodologii nauk wiemy, że aby rozwiązać jakiś teoretyczny, czy praktyczny problem badawczy trzeba go najpierw jasno zdefiniować a następnie zastanowić się jakie konceptualne czy empiryczne narzędzia mogą być zaaplikowane do jego rozwiązania. Problem, którym zajmuje się Habilitant choć ma źródła empiryczne to jednak przedstawiony jest jako problem całkowicie spekulatywny. Rozpatrywanie możliwych scenariuszy i tworzenie eksperymentów myślowych to czysta spekulacja, która jeśli nie zostanie przełożona na określone modele empiryczne, które następnie mogą być poddane testowaniu ma niewielką wartość poznawczą i pragmatyczną. W swojej monografii Habilitant nie rozwiązał żadnego problemu, sformułował tylko pewien temat badawczy, wskazał możliwe drogi konceptualnej analizy tego tematu, bez żadnego odniesienia do badań empirycznych. Wartościowe jest to, że Habilitant w ogóle taki problem dostrzega oraz to, że podejmuje wysiłek jego konceptualnego opracowania, choćby tylko w zarysie. Być może przyszłe badania naukowe, które Habilitant zamierza prowadzić, a co do tego, że tak będzie nie mam żadnych wątpliwości, doprowadzą do bardziej spójnych konceptualnie analiz a być może przez ten czas technologia rozwinię się na tyle, że będzie można pomyśleć o empirycznym przetestowaniu określonych modeli kolonizacji kosmosu a nie tylko Marsa, czy też ulepszania kosmonautów.

-Habilitant próbuje w swojej koncepcji bioetyki połączyć konsekwencjalizmem z deontologią. Uważam, że ta propozycja jest ciekawa ale w książce nie jest dobrze rozpracowana i rozwinięta. Habilitant w kilku miejscach ma trafne intuicje odnośnie

wykorzystania konsekwencjalistycznej strategii uzasadniania. Jeśli bioetyka ma zajmować się ryzykiem związanym z potencjalnymi scenariuszami zasiedlania kosmosu, to konsekwencjalizm jest tutaj pomocy, ale jeśli w grę wchodzi człowiek, który ma być w określony sposób radykalnie ulepszony, to tutaj ważna jest deontologia z jej określonymi zasadami. Poza kilkoma postulatami, które formułuje Habilitant, że dobrze byłoby aby w bioetyce uwzględnić z jednej strony deontologię z jej zasadami a z drugiej konsekwencjalizm, sam nie przeprowadza pogłębionej refleksji metaetycznej, która pokazałaby w jaki sposób może te dwie strategie uzasadniania norm i zasad połączyć ze sobą i odnieść do sytuacji dylematów moralnych związanych z przyszłą kolonizacją. Uważam, że Habilitant mógł bardziej analitycznie rozpracować ten problem. Habilitant opowiada się także za partykularyzmem. Ma oczywiście prawo do wyboru określonej opcji etycznej. Tylko, że pojawia się problem, iż Habilitant znów nie precyzuje tego czym jest partykularyzm. Poza kilkoma ogólnymi stwierdzeniami czytelnik nie dowiaduje się nic więcej. Nie przekonuje mnie uzasadnienie partykularyzmu, które przytacza Habilitant. Brakuje też uwzględnienia ważnej anglojęzycznej literatury przedmiotu dotyczącej partykularyzmu w etyce. Uważam, że Habilitant powinien ten problem analitycznie dopracować. Mój generalny zarzut jest taki, że metaetyczne czy metodologiczne założenia za, którymi dr Szocik się opowiada rozproszone są po różnych rozdziałach recenzowanej książki. Habilitant powinien w jednym rozdziale porządnie opisać swoje założenia, czytelnik ma prawo oczekiwać od autora precyzji i klarowności w prezentowaniu swoich kluczowych założeń.

- Generalnie uważam, że książka posiada niedociągnięcia w zakresie stosowanej terminologii oraz nie pokazuje do końca założeń jakie Habilitant akceptuje. Np. nie do końca wiem jaki typ filozofii uprawia Habilitant. To powinno być rozstrzygnięte na samym początku. Czy jest to typ np. filozofii w kontekście nauki? Jeśli tak to gdzie jest to wyjaśnione? Osobiście interesuje mnie to za jakim typem naturalizmu dr Szocik się opowiada oraz jak ów naturalizm uzasadnia? Jasne jest dla mnie to, że prowadzi badania w naturalistycznym paradygmacie ale nigdzie tego nie precyzuje, a to moim zdaniem jest jedno z kluczowych założeń dla jego pracy. Zwłaszcza, że twierdzi, iż bioetyka ma posiadać elementy normatywne. Jeśli tak to pojawia się pytanie, jak pogodzić naturalizm z normatywnością? Czy dr Szocik dysponuje jakąś teorią, która tłumaczyła by normatywność z perspektywy naturalistycznej?

Konkludując stwierdzam: Całość książki (tekstu do czytania) liczy 130 stron. Pomijam *appendix*, który w ogóle nie powinien być dołączany oraz literaturę przedmiotu. Czytając monografię zastanawiałem się dlaczego Habilitant tak wiele kwestii traktuje w

sposób ogólny, by nie powiedzieć ogólnikowy. Czy ta książka nie mogłaby mieć np. 200 stron? Przecież w tym kręgu filozofii, w którym chce poruszać się Habilitant pisze się znacznie obszerniejsze monografie. Jestem przekonany, że Habilitant pisał tę książkę w pośpiechu, że zależało mu na czasie aby ją szybko skończyć. Śpiesząc się z pisaniem książki dokonał on trudnych do zaakceptowania z punktu widzenia recenzenta uproszczeń, które niestety obniżają poziom merytoryczny recenzowanej książki. Zagadnienie, które dr Szocik podjął jako temat badań naukowych jest naprawdę ciekawe i ważne, ale o sposobie jego wykonania nie do końca można powiedzieć, że jest to dobra filozoficzna robota, która spełniałaby te standardy, których oczekują filozofowie analityczni. Nie jest to dobra robota, gdyż Habilitantowi brakuje dbałości o kwestie metodologiczne, a przede wszystkim metaetyczne.

W swoich badaniach naukowych Habilitant podejmował różne tematy badawcze. Obok monografii przedłożonej jako główne osiągnięcie naukowe Habilitant jest także autorem trzech innych monografii. Jedną z nich, która powstała w oparciu o pracę doktorską tj. „*Ateizm filozoficzny. Zarys historii i krytyka neotomistyczna*”. Tej monografii nie biorę pod uwagę w ocenie dorobku. Kolejną monografią to praca pod tytułem „*Jana Pawła II idee filozoficzne. Między ortodoksją a sekularyzacją*”, która jest książką z zakresu historii idei, historii filozofii oraz filozofii religii. Trzecią monografię Habilitant napisał wspólnie z Hansem Van Eyghenem i nosi tytuł „*Revising Cognitive and Evolutionary Science of Religion. Religion as an Adaptation*”. Jest to książka z zakresu kognitywnych i ewolucyjnych nauk o religii uprawianych z perspektywy naturalistycznej. Dr Szocik jest także redaktorem dwóch monografii zbiorowych pod tytułem: „*The Human Factor in a Mission to Mars. An Interdisciplinary Approach*” i „*Human Enhancements for Space Missions. Lunar, Martian, and Future Missions to the Outer Planets*” oraz współredaktorem, wraz z Margaret Boone Rappaport, monografii zbiorowej „*The Human Factor in the Settlement of the Moon. An Interdisciplinary Approach*”. W swoim autoreferacie odnotowuje, że została złożona do druku w Oxford University Press jest moja monografia pod tytułem „*Feminist bioethics in space*”. Ma być opublikowana w 2024 roku. Zainteresowania badawcze Habilitanta są naprawdę bardzo szerokie. Od filozofii tomistycznej, poprzez rekonstrukcje myśli Jana Pawła II, po transhumanizm, bioetykę a na filozofii eksploracji kosmosu i naturalistycznych wykładniach religii skończywszy. Taki szeroki wachlarz zainteresowań badawczych jest z pewnością autorem, który pokazuje, że dr Szocik nie rozwija się jednotorowo i jednodziedzicznie, ale jest badaczem otwartym, kreatywnym, stale poszukującym nowych obszarów eksploracji.

Z tego dorobku na uwagę zasługuje pozycja napisana wspólnie z Hansem Van Eyghenem, zatytułowaną *Revising Cognitive and Evolutionary Science of Religion. Religion*

as an Adaptation. Przyznam, że jest to dosyć interesująca pozycja, która próbuje wyjaśnić fenomen religii z perspektywy naturalistycznej, wykorzystując do tego narzędzia biologii ewolucyjnej i psychologii kulturowej. Książka tak w porównaniu z książką habilitacyjną jest metodologicznie lepiej uporządkowana, bardziej spójna, narracja w niej prowadzona jest dosyć wciągająca. Choć nie do końca zgadzam się propozycją autorów to jednak uważam, że udało się im odślonić pewną wartość fenomenu religii dla adaptacyjnego funkcjonowania człowieka. Uważam, że naturalistyczne badania religii odsłaniają ciekawe jej aspekty, które powinny być brane pod uwagę w dyskursie teistycznym. Książka ta jest dosyć dobrze napisana, założenia, które autorzy przyjmują się jasno zaprezentowane, konkluzje też są syntetycznie uporządkowane. Czytelnik otrzymuje nie tylko klarowny pogląd samych autorów ale też przegląd badań w obszarze naturalistycznej eksploracji fenomenu religii. Przyznam, że ta książka *Revising Cognitive and Evolutionary Science of Religion* zrobiła na mnie bardziej pozytywne wrażenie niż książka o bioetyce eksploracji przestrzeni kosmicznej. Mój zarzut do tej pierwszej jest tylko taki, że jej autorzy zbyt bezkrytycznie podchodzą do naturalistycznej interpretacji religii. Uważam, że zbyt jednoznacznie i dogmatycznie przesądzają to, że naturalizm odkrywa ostateczną prawdę o religii. Przynajmniej z mojej perspektywy religia nie spełnia tylko i wyłącznie funkcji adaptacyjnych dla gatunku *homo sapiens*.

Dr Szocik jest autorem lub współautorem bardzo dużej ilości publikacji anglojęzycznych. Dotyczą one etycznych zagadnień eksploracji kosmosu, naturalistycznej interpretacji religii, czy ateizmu filozoficznego. Do oceny przedstawił: 18 artykułów z zakresu historii filozofii, nauk ewolucyjnych, 19 artykułów z badania nad naturalistycznym wyjaśnieniem fenomenu religii w perspektywie nauk kognitywnych i ewolucyjnych, 44 teksty, w tym artykuły współautorskie, dotyczące bioetyki, etyki misji kosmicznych i eksploracji kosmosu. Przedstawił też 28 rozdziałów opublikowanych w różnych pracach zbiorowych, których był też redaktorem lub współredaktorem. Załączył także 7 artykułów popularnonaukowych, które nie podlegają ocenie merytorycznej. Teksty te pokazują tylko to, że habilitant potrafi popularyzować wiedzę, pisać o trudnych sprawach dosyć zrozumiałym językiem. Artykuły i rozdziały w monografiach były publikowane w wysokopunktowanych periodykach i wydawnictwach naukowych. Ilość przedłożonego do oceny dorobku naukowego jest bardzo duża, co pokazuje, że Habilitant od czasu doktoratu stale się rozwijał eksplorując coraz to nowe obszary badawcze. Artykuły i rozdziały są na różnym poziomie dojrzałości teoretycznej i metodologicznej. Są teksty bardzo dobre ale też i teksty słabe, przyczynkarskie. Problem z całościową oceną niektórych artykułów, zwłaszcza pisanych z innymi autorami, polega na tym, że Habilitant nie dołączył żadnych oświadczeń,

które pokazywałyby jego procentowy wkład w powstanie poszczególnych tekstów. Dlatego w niektórych przypadkach trudno mi jest rozstrzygnąć wkład dr Szocika w przygotowaniu publikacji. Choć nie ukrywam, że niektóre z napisanych wspólnie z innymi badaczami teksty są bardzo interesujące i inspirujące.

W mojej ocenie monografia przedstawiona jako główne osiągnięcie naukowe podane przez Habilitanta w słabym stopniu spełnia przesłankę mówiącym o istotnym wkładzie do dyscypliny naukowej jaką jest filozofia. Monografia ta prezentuje bowiem ciekawe badania naukowe, tylko sposób ich wykonania z metodologicznego i metaetycznego punktu widzenia pozostawia wiele do życzenia. W mojej ocenie nie jest to dobra analityczna robota, choć myślę, że do wykonania takiej roboty pretendował sam Habilitant. Skrótowe i ogólnikowe potraktowanie wielu zagadnień sprawia, że recenzowana monografia, choć wydana w prestiżowym wydawnictwie, nasuwa szereg wątpliwości i uwag krytycznych, które odsłaniają jej poważne merytoryczne niedociągnięcia. Czytanie recenzowanej monografii było niekiedy dosyć męczące i nużące ze względu na styl dyskursu. Te ciągle odwoływania się do spekulacji i konstrukcji eksperymentów myślowych bez ich empirycznej weryfikacji. Taki styl badania właściwy jest bioetyce spekulatywnej, która posługuje się metodą eksperymentów myślowych. Jest to dosyć młoda dziedzina wiedzy, która stoi wobec poważnych wyzwań związanych z eksploracją kosmosu. Choć nie do końca podzielam ten styl uprawiania bioetyki, to jednak uważam, że szybki rozwój technologii naukowych wymusi na niektórych filozofach podjęcie tych zagadnień. To prowokuje pytanie, czy bioetyka spekulatywna może być bardziej uempiryczniona; jaką metodologią powinna się posługiwać w badaniu różnych scenariuszy, który zresztą powinny być solidnie oparte na wiedzy empirycznej. Można by jednak bronić Habilitanta w ten sposób, że dokonuje on eksploracji obszaru, który nie jest jeszcze dobrze rozpoznany przez samych filozofów. Rozpoznanie to wymaga bowiem interdyscyplinarnej współpracy z naukowcami, którzy zajmują się empirycznym badaniem kosmosu, a niestety nie każdy filozof jest przygotowany merytorycznie do takiej współpracy. Niektórym pozostaje tylko streszczanie tekstów z drugiej ręki. To co proponuje Habilitant to raczej pewien pomysł lub domysł, który domaga się w przyszłości gruntowanego rozwinięcia. I zdaje się, że Habilitant to już robi, albowiem w swoim autoreferacie zapowiada, że w roku 2024 ukaże się wydana przez wydawnictwo Oxford praca o feministycznej bioetyce przestrzeni eksploracji kosmosu. Odwołania do feministycznej filozofii pojawiają się w kilku miejscach pracy dr Szocika. Oczywiście, co jest pewną manierą Habilitanta, wątków tych nie rozwija. Czy znów zdecydował o tym pośpiech? Pozostaje mieć nadzieję, że w kolejnej pracy zagadnienia te znajdą należyte rozwinięcie i uzasadnienie. Uważam, że sam pomysł wykorzystania

niektórych elementów etyki feministycznej do bioetyki kosmosu może być interesujący.

Uwzględniając całościowy dorobek Habilitanta, wyszczególniony powyżej, należy stwierdzić, że w wystarczającym stopniu wzmacnia on wymóg formalny mówiący o istotnym wkładzie do dyscypliny naukowej. Bioetyka eksploracji przestrzeni kosmicznej to nowa dziedzina wiedzy, która dopiero się kształtuje. Dobrze pokazują to badania prowadzone przez innych autorów, do których Habilitant nawiązuje. Warto tutaj wspomnieć o pracy znanego badacza, filozofa i epistemologa G. Munevara, *The Dimming of Starlight The Philosophy of Space Exploration*. Co ciekawe wprowadzenie do tej książki napisał sam dr Szkocik. Książka ta jest uznana przez środowisko badaczy filozofii eksploracji przestrzeni kosmicznej. Pozycja ta, jeśli można tak powiedzieć, przeciera pewne szlaki teoretyczne. Oczywiście praca Munevara jest metodologicznie i strukturalnie lepiej uporządkowana niż główne osiągnięcie naukowe Habilitanta. Badania naukowe Habilitanta wpisują się też w paradygmat badań nad przyszłością, które od lat dziewięćdziesiątych były rozwijane choćby przez W. Billa w pracy, *Foundations on Future Studies. History, Purposes, and Knowledge. Human science for New Era*. W związku z tym badania naukowe Habilitanta wpisują się w dyskurs naukowy prowadzony aktualnie w literaturze światowej, zwłaszcza anglojęzycznej. Wpisują się one w rozwijaną w literaturze anglojęzycznej bioetykę spekulatywną, która powstała jako konsekwencja rozwoju technologii naukowych, których celem jest potencjalna eksploracja kosmosu pod kątem przyszłej kolonizacji. Habilitant zatem nie tworzy od podstaw nowej dziedziny wiedzy, ale swoimi publikacjami daje wkład w jej rozwój w takim stopniu w jakim jego badania są rozpoznawane w różnych ośrodkach naukowych.

Kontynuując jednoznacznie stwierdzam, że badania naukowe zawarte w publikacjach Habilitanta postrzegam jako przyczynek do rozwoju dziedziny wiedzy jaką jest filozofia i bioetyka eksploracji kosmosu. Uważam, że całościowo wzięty dorobek dr Szkocika faktycznie wnosi istotny wkład do dyscypliny naukowej jaką jest szeroko rozumiana filozofia eksploracji kosmosu. Natomiast sama monografia, co chcę wyraźnie podkreślić, jest za słaba aby zrewolucjonizować rodzącą się w powijakach nową dziedzinę badań filozoficznych. Zawiera szereg ciekawych intuicji i pomysłów, które dążą się dopracowania przede wszystkim na poziomie terminologicznym i teoretycznym – empirycznym.

2.3. PRZESŁANKA TRZECIA. OCENA ISTOTNEJ AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ ALBO ARTYSTYCZNEJ REALIZOWANEJ W WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ UCZELNI, INSTYTUCJI NAUKOWEJ LUB INSTYTUCJI KULTURY, W SZCZEGÓLNOŚCI ZAGRANICZNEJ

Aktywność naukowa Habilitanta nie jest związana tylko z jedną uczelnią. Na początku swojej kariery naukowej był on zatrudniony w Centrum Badań nad Historią Idei na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a od roku 2014 zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, dokładnie w Katedrze Nauk Społecznych.

Po obronie doktoratu odbywał różne staże zagraniczne. Np. na Uniwersytecie Oksfordzkim w Anglii, 12 miesięczny staż naukowy jako „visiting fellow” w Interdisciplinary Center for Bioethics przy Institution for Social and Policy Studies na Uniwersytecie Yale w USA. Habilitant współpracuje także z kilkoma zagranicznymi ośrodkami naukowymi: USA i Wielkiej Brytanii, jak również Europy i Japonii.

Aktywnie brał udział w różnych krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. Wygłaszał referaty w ramach Space Settlement Seminar Series organizowanych przez Blue Marble Space Institute of Science w USA (26 Maja 2022), ponadto uczestniczył w panelu dyskusyjnym online „Interstellar Health: Medicine to New Heights” organizowanym przez Uniwersytet Toronto w ramach „UofT Talks” (2 Czerwca 2022), wygłosił także wykład online na zaproszenie dla Yale Technology and Ethics Working Research Group działającej przy Yale Interdisciplinary Center for Bioethics (7 Grudnia 2022) oraz dla Spartan Aerospace Medicine (SAM) – organizacji studenckiej działającej przy Michigan State University (październik 2021), ponadto był uczestnikiem seminarium naukowego „Building a Space Faring Civilization” we Florencji (13-15 Września 2023) organizowanego przez The Foundation for Gender-Specific Medicine. Habilitant głosił wykłady podczas seminarium naukowego Space Education and Strategic Applications Conference: Islands in Space: From Skylab to Gateway” organizowanej przez Policy Studies Organization (PSO) w Waszyngtonie (21-22 Września 2023). Natomiast w 2023 roku dr Szocik był zaproszony przez Holenderskie Towarzystwo Bioetyczne (NVBe, nvbe.nl) do przygotowania artykułu do numeru specjalnego wydawanego przez to Towarzystwo czasopisma o feministycznej bioetyce misji kosmicznych.

Jak zaznacza w autoreferacie po obronie pracy doktorskiej we wrześniu 2013 roku do 2023 roku brałem udział w 43 konferencjach naukowych w Polsce i zagranicą (w USA, Anglii, Francji, Holandii, Norwegii, Włoszech), a także w konferencjach odbywających się w trybie online (USA, Kanada, Meksyk, Szwajcaria), wygłaszał referaty na tematy dotyczące: kognitywnych i ewolucyjnych nauk o religii, podejmował także zagadnienia z dziedziny

filozofii, etyki i bioetyki eksploracji kosmosu.

Jeśli chodzi o aktywność dydaktyczną Habilitanta to w WSiIZ prowadził wykłady w języku polskim z przedmiotów takich jak: filozofia, etyka, logika z retoryką, podstawy krytycznego myślenia, filozofia stosowana, współczesna kultura informacyjna, etyka badań biomedycznych, estetyka, etyka dziennikarska. W języku angielskim prowadzi wykłady z filozofii i współczesnej, kultury informacyjnej, jak również ćwiczenia z socjologii. Prowadzi także ćwiczenia w języku polskim z etyki biznesu, etyki dziennikarskiej, logiki z retoryką, jak również tutorial dla studentów. W roku akademickim 2013/2014 prowadził wykład monograficzny o ateizmie w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz ćwiczenia z historii filozofii w Kolegium Dominikanów w Krakowie. Podczas studiów doktoranckich z filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim Habilitant prowadził ćwiczenia z historii etyki w Instytucie Filozofii oraz ćwiczenia z filozofii w Instytucie Zoologii i Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W WSiIZ w roku akademickim 2015/2016 Habilitant był promotorem kilku prac licencjackich, w roku akademickim 2019/2020 byłem promotorem 5 prac magisterskich oraz promotorem pomocniczym dwóch prac doktorskich z nauk o komunikacji i mediach. W roku akademickim 2015/2016 i semestrze zimowym 2016/2017 dr Szocik funkcję pełnomocnika rektora do spraw nauczania do spraw studentów uzdolnionych. W tym samym czasie był także koordynatorem programu Studia Ambitnego Studenta. Od roku akademickiego 2018/2019 Habilitant był tutorem w programie School of Leaders dla kilku studentów, zarówno polskojęzycznych, jak i anglojęzycznych.

Podjmował także działania, których celem było podniesieni własnych kompetencji dydaktycznych. W 2019 roku Habilitant brał udział w dwutygodniowym szkoleniu dla tutorów realizowanym przez Instytut Nauk o Edukacji University College London w Londynie. Brał także udział w szkoleniu "Spring Teaching Forum: Being Human in the Classroom: Instructor Well-Being and Communities of Care" organizowanym przez Yale Poorvu Center for Teaching and Learning (29 kwietnia 2022).. W dniach 24-26 maja 2022 Habilitant udział w trzydniowym szkoleniu dydaktycznym zorganizowanym dla pracowników naukowych przez Yale Poorvu Center for Teaching and Learning na Uniwersytecie Yale.

W latach 2015/2016 i 2016/2017 był opiekunem studenckiego koła naukowego z filozofii, w semestrze letnim 2018/2019 był opiekunem studenckiego koła naukowego „Futures studies”, natomiast w roku akademickim 2022/2023 i 2023/2024 Habilitant był opiekunem studenckiego koła naukowego z filozofii feministycznej. W roku 2017, 2018, 2019 oraz 2023 dr Szocik realizował stypendium dydaktyczne w ramach programu

Erasmus+ na Uniwersytecie Kore w Enna we Włoszech.

Jeśli chodzi o działalność organizacyjną dr Szocika, to od 2014 roku aż do chwili obecnej jest on redaktorem czasopisma „Studia Humana” wydawanego przez Katedrę Nauk Społecznych WSiIZ. Od 2013 roku jest członkiem redakcji „Orbis Idearum. European Journal of the History of Ideas”. Był także współredaktorem numeru specjalnego „Studia Humana” (8:3 2019) pod tytułem „Evolutionary Perspectives on Unbelief”. Ponadto Habilitant był redaktorem numeru specjalnego czasopisma „Frontiers in Space Technologies” pod tytułem „The challenges and directions in the philosophy of space exploration”, wraz z Erikiem Perssonem i Martinem Braddockiem. Jest redaktorem, wraz z Luisem Oviedo, serii wydawniczej „New Approaches to the Scientific Study of Religion” w wydawnictwie Springer. Od roku akademickiego 2019/2020 dr Szocik pełni sekretarza Katedry Nauk Społecznych WSiIZ. W roku akademickim 2020/2021 był pełnomocnikiem rektora do spraw przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i przemocy w WSiIZ. Habilitant jest także członkiem komisji ds. badań naukowych oraz członkiem International Society for Science and Religion od 2022 roku.

W obszarze popularyzacji nauki dr Szocik angażował się w działalność medialną. Udzielał wywiadów w radiu (Radio Rzeszów, Radio Tok FM), w prasie (Gazeta Wyborcza Rzeszów), licznych internetowych portalach zajmujących się popularyzowaniem nauki (LiveScience, Futurism, Business Insider, Daily Mail, Inverse, Filling Space. A Social Enterprise, Filozofia w praktyce). Informacje o badaniach naukowych Habilitanta były publikowane przez takie magazyny naukowe jak „Aerospace America” („Homo sapiens astronauta”, Adam Hadhazy, July/August 2019), „Discover” („Sex in the Cosmic City”, Amber Jorgensen, April 2019), „Nature” („Fed up of Earth? Try Mars”, 2016) i „Scientific American” („Captain America on Mars”, E. Paul Zehr, Sierpień 2018).

Za swoją aktywność naukową dr Szocik wielokrotnie otrzymywał różne nagrody oraz wyróżnienia. Np. W latach 2014-2018 oraz w 2020 otrzymywał nagrodę Rektora i Kanclerza WSiIZ za działalność publikacyjną. Co ważne, dla całościowej oceny aktywności naukowej, jest także kierownikiem grantu badawczego pt. „*Bioetyka eksploracji kosmosu*” finansowanego przez NCN w ramach programu Opus 21 (2022-2025). W latach 2019-2022 Habilitant był współwykonawcą projektu „*Leksykon polskich logików 1900-1939*” kierowanym przez prof. J. Woleńskiego, finansowanym w ramach programu „*Fundamenty*” NPRH. W ramach tego projektu zajmował się filozofią polską, a dokładnie polskimi logikami, którzy wnieśli swój wkład w rozwój tej dyscypliny.

Oceniając aktywność naukową dr Szocika należy jednoznacznie stwierdzić, że spełnia ona trzecie kryterium uprawniające do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Habilitant wykazał się istotną aktywnością naukową tak w obszarze krajowym jak i międzynarodowym. Można nawet powiedzieć, że dr Szocik z pewnym nadatkiem spełnia trzecią przesłankę w postępowaniu habilitacyjnym. Jego aktywność na polu naukowym jest bardzo dynamiczna i wieloaspektowa, dobrze pokazuje rozwój naukowy Habilitanta. Na uwagę zasługuje podkreślenie aktywności międzynarodowej Habilitanta. Przegląd dorobku publikacyjnego uprawnia do stwierdzenia, że jest on chyba bardziej rozpoznawalny za granicą niż w Polsce. Dr Szocik jest badaczem, który dobrze jest znany w pewnych uznanych kręgach naukowych, które zajmują się bioetyką kolonizacji kosmosu. Świadczą o tym nie tylko jego osobiste kontakty naukowe, czy też udział w prestiżowych konferencjach ale przede wszystkim jego publikacje. Z danych zaczerpniętych z Google Scholar dowiadujemy się, że Habilitant ma na swoim koncie 890 cytowań, indeks H wynosi 18. To są ważne osiągnięcia, które zasługują na docenienie. Chciałbym również podkreślić, co w moim przekonaniu jest istotne, że Habilitant, poprzez uczestnictwo w różnych szkoleniach podnosił swoje kompetencje dydaktyczne. To pokazuje, że stawia on sobie określone cele rozwojowe, które konsekwentnie realizuje. Dostrzega potrzebę stałego rozwoju, którego wymaga praca z kapitałem ludzkim. Dr Szocik jest aktywnym uczestnikiem różnych debat naukowych, które rozgrywają się w międzynarodowych kręgach naukowych. Habilitant wykazuje się dużymi zdolnościami nawiązywania kontaktów międzynarodowych, których efektem są anglojęzyczne publikacje naukowe zamieszczone w wysokopunktowanych periodykach.

KONKLUZJA

W świetle przedstawionej opinii, wniosków końcowych oraz biorąc pod uwagę wskazane wątpliwości dotyczące głównego osiągnięcia naukowego stwierdzam jednoznacznie, że całościowo wzięty dorobek naukowy dr Konrada Szocika, spełnia w stopniu wystarczającym formalne wymagania określone w ustawie do nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej filozofia. Wyrażam przekonanie, że kolokwium habilitacyjne pozwoli rozwiązać wątpliwości wyartykułowane w recenzji, które dotyczą przedłożonego przez Habilitanta głównego osiągnięcia naukowego. Kontynuując swoją konkluzję stwierdzam ponadto, że w mojej ocenie, dr Szocik jest rozpoznawalnym naukowcem w międzynarodowych środowiskach naukowych. Jest bowiem znany w różnych gremiach naukowych, prowadzi zaawansowane badania w międzynarodowych zespołach badawczych, ma na swoim koncie liczne granty i projekty badawcze, w których podejmował badania nad rozwijającymi się dziedzinami wiedzy. Wysoka cytowalność jego artykułów i książek świadczy o tym, że jest nie tylko rozpoznawalny w określonych

środkach naukowych ale też, że jego badania są ważne dla rozwoju nowej dyscypliny badawczej jaką jest filozofia i bioetyka eksploracji kosmosu.

dr hab. Piotr Duchliński prof. UIK.

12.03.2024
Kraków.....

Piotr Duchliński
.....